DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

FABRIKA SVITAVY

číslo 5

středa 18.6.2014

ÚVODNÍK...

Čas. Čas. Čas. Na přehlídce Dětská scéna se projevuje jako veličina relativní velmi výrazně. Například my v redakci stále někam spěcháme, přebíháme, nestíháme a pak máme nesmírně málo času, vlastně nemáme čas vůbec. Vše zapsat, přečíst, redigovat, korigovat, nalít a zalomit a poslat do tiskárny tak, abychom nekončili později než v 6 hodin ráno. Čas jiných běží zcela v jiném tempu. Mnozí účastníci si čas strávený na přehlídce náležitě a v poklidu užívají, nikam nespěchají a mají čas pro sebe, přátele a kamarády. Je to jejich čas. Možná někteří berou pobyt na přehlídce jako dovolenou. Pak je tu další časové pásmo, a to v divadelních sálech (Fabriky a Divadla Trám), kde probíhá čas divadelní. Spolu s herci se diváci přenášejí na různá místa, do různých prostředí, různých dob a období a užívají si nabízený čas. Něco trochu jiného je však čas jevištní. Zapomene-li herec repliku, která je narážkou na další akci, a ne a ne si vzpomenout, pak mi jistě každý s touto zkušeností dá za pravdu, že v ten moment se vteřina natahuje do nekonečných délek, a dotyčný má pocit, že ji zkrátka nepřežije. Jenže... Možná že tím podporuje divákovu fantazii a dává jí tak prostor? Divák má rád ty chvíle, kdy to, co se právě odehrává na jevišti, je pravda a nic než pravda. Může to být někdy dokonce velká legrace. Pokud se tato situace z obou stran zvládne. A pak je tu ještě čas dramatický, ukrytý v dramatickém díle, a čas nedramatický a čas příjemný a čas kouzelný a čas loučení a čas prosebný a čas.... Je to krásná představa sedět v sále a zaslechnout, jak v něm najednou tečou, tikají a plynou různé časy. A tak mě při té příležitosti napadá otázka: Víte, kde se lidé dožívají nejvyššího věku?? Prý na Tichomořských ostrovech. A prý proto, že tam nemají hodinky! Takže, přátelé a kamarádi, užívejme si své časy, chvíle, minuty, hodiny, dny, noci strávené na Dětské scéně 2014, jak je libo!

Hana Volkmerová

NAHLÉDLI JSME...

...DO SEMINÁŘE A

Level I, Level II, Level III, Level IV, Level V. Nelekejte se, milí čtenáři. Nejedná se o žádnou počítačovou hru. Přináším vám náhled do poslední dílny označené prvním písmenem v abecedě, dílny A. Jejím lektorem je Michael Supple. Ihned poté, co vytřu zbytky kávy, kterou se mi podařilo v opojení nadšením rozlít Markétě (čímž se ještě jednou hluboce omlouvám), lekce začíná. Začíná v kruhu, ve kterém si posíláme tlesknutím signál. Tempo předávání signálu je pomalé. V dalším kole se zrychluje, v dalším přibývá na rychlosti ještě více a v závěru se zdá, jako by naším kruhem prolétalo jedno bleskové tlesknutí. Pomalu, rychleji a nejrychleji necháváme následně v kruhu běžet i naše jména. U jmen zůstáváme i v další aktivitě, když si v kruhu vyměňujeme svá místa. Slyším své jméno a už vidím Petru kráčející na mé místo, volám Kláru a vydávám se na to její, Klára volá Markétu... Náročnost se zvyšuje, míháme se v kruhu, neboť nyní se jím rozléhá více jmen najednou, a tudíž se nás v něm více vyměňuje. Dalším levlem (kolikátým už?) je doplnění jména pohybem. Musíme si pamatovat nejen jména, ale i pohyb, který jej doprovází. Nejprve si opět proměňujeme svá místa po jednom, poté se kruh znovu zaplňuje, protože výměny probíhají na více frontách. Následuje chůze prostorem a spojování se různými částmi těl v různě početných skupinách. Ve chvíli, kdy se spojujeme rukama, máme se svými partnery vytvořit živý obraz vězení. Vězení se stává oslím můstkem pro přechod od rozehřívacích aktivit, které ovšem významně souvisely s další náplní lekce, což se ale ukáže až v závěru hodiny, k práci se Shakespearovou hrou Bouře.

„Ten ostrov mým jest, zděděn po Sykorce, mé matce, mne´s oň oloupil. Když jsi vkročil naň, hladils mne, vážil si mne, dával vodu s jahůdkami“ Tuto krátkou část textu dostala naše šestičlenná skupina. Další dvě skupiny mají pokračování textu našeho.

Level I: Úryvek si máme rozdělit na několik částí. Na tolik částí, kolik jich v něm cítíme.

Level II: Každou část textu následně označujeme slovesem. Navazujeme tak už na včerejší lekci, ve které si účastníci v jiné formě vyzkoušeli totéž. Pomocí sloves máme vystihnout charakter jednotlivých části. Po dlouhém rozebírání významů navrhovaných sloves se rozhodujeme pro sedm sloves, která vystihují atmosféru a význam našich sedmi částí, do kterých jsme rozdělili náš úryvek.

Level III: Slovesa máme vystihnout pohybem. Pohybem se pokoušíme vystihnout význam slovesa vychovávat, okouzlit či zradit. Rozlišujeme jemné nuance v našich gestech, snažíme se, aby gesta byla co nejvýstižnější, ale zároveň ne popisná. Když jsme spokojeni s jejich výběrem, řadíme se těsně vedle sebe, abychom je provedli společně, jako jeden muž. Sborově je také doplňujeme slovesy, na jejichž základě pohybové vyjádření vzniklo. „Buďte jako jeden muž. Zaměřte se na každý detail v pohybu.“ Nabádá nás Michael a my znovu rozebíráme jednotlivá gesta, abychom je absolutně sjednotili.

Level IV: Gesta zůstávají, slovesa máme nahradit částmi textu k nim patřícím. Místo hesel-sloves nyní říkáme přidělený text. Říkáme-recitujeme. Recitujeme jinak, než je běžné, ale recitujeme. Pohyb nám pomáhá zachovat naplnění, které v sobě koncentrovalo jediné sloveso a promítnout jej do samotných veršů. Bez velkých emocí se do sdělovaného textu dostávají významy a pohyb nám je pomáhá podpořit a udržet.

Když zasedáme k závěrečné reflexi, je z většiny z nás cítit velká únava. I přesto ale seminaristé odpovídají Michaelovi na otázku, ve které ho zajímá pojmenování momentu, ve kterém se začala odvíjet práce, kterou jsme právě zakončili. Většina propojuje práci se Shakespearovým textem s aktivitami dnešního rána. Mají společné postupné narůstání požadavků, zvyšující se nároky na soustředění a pozornost účastníků... Došli jsme až ke čtvrtému levelu. Ten by se v úvodu zmiňovanému hráči počítačových her mohl jevit jako dosti slabý, pro nás je naopak uspokojivý. Vnímáme jej jako cíl našeho dopoledního snažení, jelikož nás stál mnoho práce. Všichni jsou rádi, že jsme jej dosáhli a že je konec.

„Level five!“ vyskočí najednou Michael. V obličeji mnohých se zračí nepříjemné překvapení. Už se nám nechce. Nechce, ale musíme. Zvedáme se, ale zadaný úkol nám nejde splnit. Michael nás nechává pracovat, ale za malý moment už nás zastavuje. - Učitel nesmí nechat žáky ustrnout, spokojit se s tím, co je. Měl by je hnát dál. Předávat jim energii a pomáhat jim překonat hranice.

Andrea Pavlíčková

NA SLOVÍČKO...

...S MICHAELEM SUPPLEREM, LEKTOREM SEMINÁŘE A

Mohl bys definovat pozici divadla v současném světě?

To je jednoduchá otázka na začátek? Dobrá. Myslím si, že to je zajímavá otázka. Já a moji dva kolegové doma v Anglii jsme se o tom bavili. Jeden z kolegů, který je jak učitelem dramatické výchovy, tak i ředitelem školy, řekl studentům: „Studujete vymírající formu umění." Pak diskutuj. Nemůžu mluvit ze světové perspektivy, můžu mluvit pouze ze své vlastní zkušenosti. Vždy mluvím o perspektivě mladých lidí, protože právě s nimi pracuji. Takže spíš než o úloze divadla ve světě uvažuji o tom, co divadlo dává mladým lidem. A myslím si, že divadlo dává mladým lidem, zejména v Anglii, příležitost zjistit, co znamená být člověkem. Je velmi málo příležitostí v jiných školních předmětech, jak probírat tak složitou otázku. Pravděpodobně je to ta nejdůležitější otázka. Ale takovéto debaty byly v Anglii zatlačeny do pozadí. Taková otázka nemůže být zodpovězena jednou provždy, ale může být stále objevována skrze divadlo.

Jakou pozici má dětské divadlo?

Ve světě divadla... Vaše přehlídka je úžasná, naprosto úžasná. My máme celonárodní divadelní soutěže, ale nejsou to celotýdenní přehlídky. Není to jako tady na přehlídce, kde se mladí lidé dostanou k tomu, že hrají před tak velkým publikem, které není tvořené rodinou a přáteli. Tady je publikum přátelské, ale přesto divadelně zkušené. Myslím si, že je to velká příležitost pro mladé lidi, aby přišli a sdíleli svou práci s ostatními. To je úžasné. Proto bych navrhl, aby se tento model dostával i do jiných míst, aby více mladých lidí mělo možnost objevovat otázky skrze divadlo. Jedna z důležitých věcí pro mladé lidi je, abychom my jako dospělí vždy neurčovali téma, abychom vždy neříkali: „Pojďme dělat tohle!" Abychom nalezli cesty, jak jim umožnit, aby sami mohli říci: „Tohle je to, co chceme dělat, tohle je naše téma."

Má dramatická výchova v kontextu školství ve Velké Británii nějaká specifika?

V rámci školního kurikula? Ano, určitě. Tvoří spíše rámec. V divadle je tudíž rovnost příležitostí, která v jiných oblastech neexistuje. Nemyslím si, že by divadlo bylo oborem, který je určován obsahem, pro divadlo je důležitý proces. Můžeme předložit mladým lidem obsah, o kterém si myslíme, že je relevantní, ke kterému mají vztah, který je zajímá. Když se při výuce angličtiny studenti zeptají: „Můžeme probrat tuto knihu?", snadno mohou dostat odpověď: „Ne, ta není na seznamu." V dramatické výchově a v divadle tomu tak není a tím je tento obor jedinečný. Zároveň mají mladí lidé v dramatické výchově příležitost nahlas vyjádřit to, co nemohou vyjádřit v jiných předmětech.

Ve stručné biografii k tvému kurzu jsem se dočetl, že jsi publikoval učebnici určenou k výuce Williama Shakespeara. Mohl bys nám nabídnout bližší pohled ukazující, jak pracovat v rámci dramatické výchovy s tak složitým autorem?

S mladými lidmi přistupuji k Shakespearovi tak, že se nesnažím probrat celou hru, vyberu si jedno téma a objevujeme pouze toto jedno téma. Například u Romea a Julie by mohlo být tématem, kterým bychom se zabývali, osud, úloha osudu. Vybral bych určité scény a určité momenty, které bychom objevovali. Kdyby to byl Král Lear, pak bych dělal pouze začátek hry – vztah otce se svými třemi dcerami, jak jim projevuje lásku a nedostatek lásky. Sledovali bychom pouze jeden drobný rys celé hry. Pokud hru objevujeme tímto způsobem, jazyk se začne stávat přístupnějším.

Rozumíš divadelním představením, která jsi zhlédl zde na přehlídce? Je to pro tebe složité?

Myslím si, že to byl Bertolt Brecht, kdo řekl „Slepý člověk chápe, co se děje, díky svému sluchu a hluchý člověk rozumí díky svému zraku." Já jsem obdobou hluchého člověka. Rozumím představením poměrně dobře, ale pokud je založené na jazyku, pak je pro mě těžké mu porozumět. Takže například sobotní představení o doktorech bylo poměrně jednoduché na porozumění, díky používání konvencí, které znám z telenovel, a díky jejich živelnosti a obličejové výrazovosti.

Jaká byla tvoje cesta k divadlu?

Byl jsem na praxi jako učitel angličtiny a o dramatické výchově jsem nic nevěděl. Když jsem začal učit, dramatickou výchovu jsem chtěl vynechat, protože jsem nevěděl co dělat v prázdné učebně, ve které byly jen děti. Neměl jsem žádný obsah, žádné učebnice, nevěděl jsem, co bych s dětmi dělal. Ale měl jsem velké štěstí, jelikož jsem potkal dva ředitele a zároveň učitele dramatického oboru a oba byli velmi dobří, přestože každý jiným způsobem. Pozoroval jsem je, učil jsem se od nich a naučil jsem se jak si drama užít. A poté jsem zjistil, že můžu skrze dramatickou výchovu učit literaturu daleko lépe v divadelním prostoru, než bych ji mohl učit v obyčejné učebně angličtiny. Například zbožňuji severoirského básníka Seamuse Heaneyho. Pokud bych ho měl učit, pak na pokročilé úrovni s žáky ve věku kolem 17–18 let v hodině angličtiny. Ale v hodině dramatické výchovy bych o Seamusi Heaneym učil klidně čtrnácti- až patnáctileté a oni by ho byli schopni pochopit na základě divadla, divadelní zkušenosti s ním. Divadlo podle mě dělá učení a literaturu přístupnější mladým lidem. Mohou se jí zmocnit pomocí procesů, konvencí, technik, takže již nebude krásnými slovy na papíře, ale slovy, která sama sebe mohou přivést k životu skrze divadlo. To byla má cesta. Tento proces pokračuje, protože nyní se zabývám použitím divadla ve spolupráci s učiteli matematiky.

Představ si, že máš kouzelný proutek a na 24 hodin se můžeš stát, kým chceš. V koho by ses proměnil?

V ministra školství, protože bych těch 24 hodin využil k tomu, abych změnil to, co se děje u nás ve školství. Mám pocit, že školství redukuje mladé lidi na soubory dat. To, čeho děti dosáhnou svými známkami, je použito v soupeření mezi školami. Musíte mít ředitele, který věří, že úspěch přichází mnohými způsoby, ne jen skrze známky. Uspět můžeme mnoha způsoby, a pokud máme jen jednu míru, pak mnoho mladých lidí neuspěje. A vyvolává to další obtíže. Pokud dítě neuspěje, kde najde své místo?

Ptal se a překládal Ondřej Kohout

VČERA JSME VIDĚLI...

SEMINÁŘ A, DIVADELNÍ TVORBA V KONTEXTECH SOUČASNÉHO SVĚTA

POHLED ZEVNITŘ...

...ZE SEMINÁŘE C - CESTA K INSCENACI S LEKTORKOU IRENOU KONÝVKOVOU

Požádali jsme některé ze seminaristů, aby byli tak moc hodní a napsali nám svou zkušenost, dojmy, pocity ze semináře C.

V krátkém časovém úseku projet všechny fáze inscenačního procesu. Od výběru tématu a předlohy ke konkrétnímu divadelnímu tvaru. Spousta platných zákonitostí. Pro začínající studenty i zkušené vedoucí s dlouholetou praxí. Příjemné vedení, citlivý přístup, legrace.

Jak se to dá dělat? Jsme normální lidi, máme v souboru normální děti. Kontakt, zvuky a pohyb – všechno se nám to hodí.

Zkušenosti k nezaplacení, poznávání nových metod, prostředků i lidí, obohacování a inspirace, nadšení k další práci s dětmi.

Seminář mi přináší inspiraci k další práci s dětmi, radost z pohybu, namáhavé hledání dobrých nápadů, vnímavost pro druhé, lidskost a normálnost Ireny – to je taky milé a povzbudivé. Úryvky, které zasáhnou.

Na čem pracujeme: Chlapeček, co nechce jíst, nekomunikuje, maminka, co chce být dokonalá. Bonbóny, které dělají v puse vítr.

Kus sem šel po mořským ledu
funěli tuleni ve svejch dírách
a já naslouchal s úžasem písni moře
a hlubokejm vzdechům novýho ledu.
Geh! Geh!

Kdo by chtěl bejt mým manželem
velikým fousatým manželem
s chlupama po celým zadku
s chlupama po celým zadku?

Unaja, unaja

...eskymácký původ... samota... lov a tma... běžný život - kanibalismus – rodina - tuleni... tančí jako velryba s plnou pusou vody... pohybuj se - rezonuj – ukaž to – crč vodou... unaja unaja

POHLED ZEVNITŘ...

...ZE SEMINÁŘE B – OD HRY K AUTENTIČNOSTI S LEKTORKOU HANOU SMRČKOVOUU

Také ze semináře B jsme získali několik vzácných osobních reflexí od samotných seminaristů. Rádi vám je tedy nyní předkládáme.

Z letošního semináře jsem nadšená! Naučila jsem se hodně o improvizacích a o práci ve skupinách. V naší skupině byli moc příjemní lidé. Paní lektorka byla úžasná, plná energie a naučila nás spoustu užitečných věcí

Na semináři jsem prvním rokem. Musím říci, že jsme velmi překvapena. Paní Smrčková je hrozně příjemná a na semináři se s ní rozhodně nenudím. Příští rok sem určitě s radostí zavítám zas.

Na semináři se mi moc líbilo. Pro mě byl seminář velice přínosný. Odpoutala jsem se od okolního světa a žila právě pro dané „cvičení".

Paní Smrčkovou jsem poznala vloni, když jsem nastoupil na DAMU. Byla jsem velmi překvapená, jakým způsobem probíhají její hodiny. Moc jsem nechápala, co mám nebo co mohu dělat.

Postupem času jsme se se spolužáky dostali někam, kde nás to všechny začalo bavit. Věděli jsme o sobě víc a víc jsme se odvážili jít do neznáma. Prohloubili jsme své zkušenosti v improvizaci.

Teď na prvních dílnách jsem účastníky semináře pozorovala. Bavilo mě, jak ostatní vnímali cvičení paní Smrčkové. Viděla jsem v nich sebe na prvních hodinách na DAMU. Příjemně mne překvapilo, jak rychle jsme začali (spolu)pracovat a jak velký je postup během pár dnů. Osobně obdivuji pani Smrčkovou za to, kolik má energie. Myslím, že jí má víc než všichni my dohromady. Možná trošku přeháním...ale hned, jak začneme pracovat, tak se energie dostane do každého z nás a objevujeme nové možnosti a skryté stránky sebe sama.

Andrea Pavlíčková

LEKTOŘI A KOUZELNÁ HŮLKA

Dalším členům z lektorského sboru divadelní části přehlídky jsme položili stejnou otázku jako prvním čtyřem: Co byste změnili, kdybyste měli na 24 hodin kouzelnou hůlku a mohli změnit cokoli nebo kohokoli na světě?

RADEK MARUŠÁK

Kdybych měl kouzelnou hůlku, tak bych všem přál, aby mohli být psem v naší rodině. Já bych taky chtěl být psem v naší rodině. Ona (ten pes - pozn. red.) se má totiž absolutně luxusně. Mnozí ji znají, takže to vědí. Hlavně se mi teď nechce vymýšlet žádná velká moudra.

MARIE POESOVÁ

Když bych si představila, že mám kouzelnou hůlku, tak bych si přála, aby byli všichni zdraví.

A jelikož při odpovědích Radek a Maruška stáli hned vedle sebe, takže slyšeli odpověď, kterou říká ten druhý, nebylo možné jim položit druhou otázku: Co si myslíte, že odpoví ten druhý? Tak nic.

JAKUB HULÁK

(Minutu přemýšlí, a pak řekne, že si to musí rozmyslet. Odchází. Za hodinu se vrací a zase přemýšlí.) Kdybych měl kouzelný proutek, tak bych čtyřiadvacet hodin asi pořád mával a vracel bych spoustu situací ve svém životě a všechny bych je měnil a měnil a měnil. (Dlouho přemýšlí, co chtěl ještě říct.) Ale taky bych některým vedoucím divadelních souborů přičaroval víc tvořivosti.

Jak by s kouzelnou hůlkou podle tebe naložila Alena Exnarová?

Mávla by a vykouzlila by si svůj vlastní vinný sklípek plný vína.

ALENA EXNAROVÁ

Pokud by ty změny, které bych během 24 hodin chtěla provést, mohly trvat už navždycky, tak bych proměnila klima na naší planetě tak, aby nedocházelo k žádným živelným katastrofám. Ale pokud by byla možná změna jen na těch 24 hodin, byla bych sobecká a chtěla bych si udělat radost. Například ocitnout se aspoň na chvíli na nejvyšší hoře světa, pochopitelně za hezkého počasí.

Co by s kouzelnou hůlkou změnil podle tebe Jakub?

A co by změnil Jakub? Aby práce s dětskými divadelními soubory byla vždycky kvalitní a všichni pedagogové okamžitě na vysoké úrovni.

Děkujme za odpovědi.

ZAHLÉDLI JSME...

NA SLOVÍČKO...

...SE ČLENY SOUBORU DĚS, MĚSTSKÉ DIVADLO ČESKÝ KRUMLOV

Jak funguje váš soubor?
Dobře funguje.
Klape nám to. Už osm let.
Postupně se někteří přidávají nebo ubírají. Od základních členů už tady není skoro nikdo.
Rozumíme si. Jsme harmonický spolek.
Vy už máte za sebou třetí představení?
Ano.
Čekali jsme, že publikum bude vstřícnější.
Když jsme to hráli dřív, tak se diváci smáli.
V Bechyni se smáli hodně.
Byli rozesmátější, obecenstvo bylo hlasitější a nám to bylo příjemnější.
A tady se nesmáli.
Možná nás to trochu znervóznělo. Když se zasmál jeden člověk nebo nejvýš dva lidi, tak jsme si říkali, jestli náhodou neděláme něco špatně. Ale tohle třetí vystoupení bylo nejlepší. Nejhorší bylo to prostřední, tam se nikdo nesmál.
Proč jste si vybrali Císařovy nové šaty?
Nám to vybrala naše vedoucí a my jsme pak upravovali ten scénář.
Měli jsme to na základě loutkovýho divadla a my jsme to pak upravili.
Co se vám na tom líbilo?
Chytli jsme se toho, že císař bude věšák, tak to všechno začalo jít jako na drátkách.
A myslím, že to naše divadlo je spíš o akcích než o dialozích.
Je to charakteristika loutkovýho divadla, než aby to bylo hraný.
Je to takový netradičnější.
Myslíte, že lidé raději splynou s davem jako v Císařových nových šatech?
Myslím, že určitě - davová psychóza.
Někdy se najde někdo, kdo vystupuje..., ale většinou jsou lidi srabi.
Přidají se k většině.
Stalo se vám někdy, že jste se přidali k většině?
Určitě, ano.

Když se hraje představení, tak třeba na konci se tleská...
Já se většinou přidám k většině.
Já se přidám k tomu, s čím souhlasím.
Jak byste označili člověka, který se nebojí říct něco napřímo?
Pravdomluvný.
Hrdina.
Čistá duše.
Upřímný člověk.
Pravdomluvec.
Myslíte, že jich je hodně?
Ne, je jich málo.
Většinou se lidi snaží o sobě tvrdit, že jsou upřímní, ale když potom dojde na rozhodování, tak si myslím, že většina se přidá k davu. A pak je to třeba i přesune na ten druhý názor - na začátku jsou třeba proti, ale nejsou tak odvážní, aby se oddělili.
Máte pro ně nějakou radu?
To nejde odnaučit.
Tak se člověk narodí.
Aby se chovali podle sebe, a ne podle ostatních.
Aby měli odvahu.
Myslím, že to nejde naučit.
Aby se nebáli vyjádřit svůj názor.
Hlavně aby se nebáli, že budou divní. Spousta lidí se bojí, že budou divní. Když se někdo odváží, tak o něm možná někdo řekne, že je divný, ale najdou se lidi, kteří to ocení a přidají se.
Zažili jste něco takového ve škole?
Rozhodně.
Ale jde o kravinky.
Třeba, když je někdo šikanovaný kvůli vzhledu, tak se postavit za něj a říct, že mi vyhovuje i s tím, jak vypadá. To se děje dost často.
Narazili jsme na vzhled. Říká se, že šaty dělaj člověka...
Je to důležité, ale ne životně důležité.
Já si myslím, že ne, že i když si člověk obleče něco jiného, tak pořád je takový, jaký je, a šaty ho nezmění. Možná se budeme cítit jinak.
Já bych řekla, že když jsme chodili do tanečních a kluci ze třídy přišli všichni v kvádru, tak byla trochu podkopaná ta jejich sebejistota, a tak se chovali trochu galantněji, a hlavně si dvakrát rozmysleli, než něco řekli.
Hlavní je prostě to chování.
Poslední slova do rozhovoru?
Ať žijou Svitavy!
Ahoj mami! (Sborově)

...SE ČLENY DIVADLA CÁRA CARARA, ROZTOKY

Jak jste se dostali k čokoládě?
Trošku podle muzea.
V Roztokách byla výstava o čokoládě, na které jsem teda nebyl, ale byla prý skvělá.
My jsme tam byli a je to hezké.
Co je na takové výstavě o čokoládě?
Různý pralinky, a jak se to vyrábí.
Je to taková sranda, že nejsou opravdický. Že si je nemůžete ochutnat.
O její historii.
Nějaký recepty.
Různý koláče.
Bylo tam něco, co jste o čokoládě nevěděli?
Jak se vyrábí toffifee. Vezme se karamel, naleje

se do formy, pak se vyleje a zůstane tam jen to okolo, do toho se dá oříšek a to se poleje čokoládou.
Jakou máte nejoblíbenější čokoládu?
Mléčnou.
Oříškovou.
Karamelovou.
Ta hořká, jak je v ní trochu pomeranče, ale on tam žádný pomeranč není, ona je to jenom slupka, ale i tak je to dobrý.
Jak dlouho jste na představení dělali?
Půl roku.
Čtvrt roku, až půl.
To máte ještě chuť na čokoládu?
Jo!
Ne, já ne.
Čím dál větší.
Jak tam Marek mlaskal u jídla a my tam musíme ležet úplně jako sochy.
To není fér.
Já jsem labužník. Některé věci jsou takové, že vás nikdy neomrzí. Jako čokoládová zmrzlina, to se sloučí dvě nejlepší věci světa, ale čokoláda je ta dobrá půlka. Lepší něco, než nic. Kdyby nám dali celer, abychom ho jedli celý den, brr, ale když je to čokoláda, tak to snad problém není.
Jak tak na vás koukám, není nepříjemné mít čokoládu na obličeji?
Není.
Ono je to docela příjemný.
Když je ještě teplá, tak je to taková hmota, ale když už ztuhne, tak je to taková maska. Ale když se olizujete, tak to není tak strašný.
To tolik vybízí, abyste se pomazali čokoládou?
No, jo.
Většina to měla po celém obličeji a podle toho jsme vymysleli tanec domorodců, jak nám to přišlo, že jsme hnědý.
Ale je nepříjemný to ze sebe sundávat.
Jak vás napadaly scénky, z kterých je představení poskládané?
My jsme si každý vymysleli svůj vlastní příběh nebo cokoli k tématu čokoláda. Pak jsme to předvedli na hodině a vybrali jsme z toho něco, co jsme tady předvedli. Ještě jsme to trochu upravili.
Něco přimysleli.
Ještě nějaké poslední slovo?
Toho králíka jsme měli, protože byli Velikonoce, ale teď už bylo těžký ho sehnat.
Dorotka s Adamem šli shánět králíka, a uvnitř byl Mikuláš.
Ve Svitavách jste poprvé... Jak si to užíváte?

Ke snídani máme rohlíky s nuttelou.
Až na ty postele.
Pořád dělaj prask, prask, prask.
No to spaní je tady katastrofa.
A mají divné myši, ty myši na nás civí celou noc.

...SE ČLENY SOUBORU STINNÉ STRÁNKY, ZUŠ F. L. GASSMANNA, MOST

Jak se vám dneska hrálo?
Hodně dobře.
Čím to bylo?
Ten prostor byl hodně podobný, jako máme v ZUŠce.
Máte takhle velký jeviště?
(Vedoucí Pavel Skála) Máme sál pro 280 lidí.
V Mostě pokazili to, že stavěli větší budovy, monstróznější a působivější.
Takže jste neměli trému z velkého prostoru jako jiné soubory?
Jsme nějak zvyklí.
A z něčeho jiného?
Spíš jsme měli trému z toho, jak vyjdou stíny, jestli to bude dobrý, protože se většinou stane, že je něco špatně.
Jak jste se vlastně dostali ke stínohře a takové scéně?
No to si vydupaly holky.
(Vedoucí Pavel Skála) Původně jsme chtěli dělat Cínového vojáčka pohybově, ale nakonec jsme se rozhodli pro stínohru.
Když jsem si ráno četl program, četl jsem Cínový vojáček, H. Ch. Andersen, tak jsem si myslel, že představení budou hrát malé děti, a najednou jste na mě vyběhli vy. Co vás přilákalo k pohádce?
My jsme hlavně mysleli na to, aby se to dalo dobře zpracovat. Nejdřív jsme si mysleli, že bychom to dělali pohybově, a potom jsme to rozdělili na dva světy toho vojáčka.
Proč jste zrovna chtěli hrát pohádku? Hledali jste ještě něco jiného u H. Ch. Andersena?
To bylo rovnou.
Potom jsme hledali víc námětů a zkoušeli to dát dohromady.
Našli jsme si více předloh a zkombinovali jsme je do té nejlepší, co to šlo.
A jsou ty předlohy hodně jiné?
No ony ty verze vojáčka jsou dost jiný, v jedné umřou, v druhé neumřou.
Proč jste si vybrali, že umřou?
Silný konec.

Kvůli tomu srdíčku, ne.
Chci se ujistit, je to tak, že když spadnou do ohně, tak se z nich udělá srdíčko?
Ano.
Mně přijde, že umřou spolu. Že spolu budou navždycky.
Přijde mi, že jste hodně zůstali u pohybu, bylo pro vás těžké vyjádřit se pohybem?
Když se dělá stůl, tak ne.
Znáte jiné pohádky H. Ch. Andersena? Dokázali byste říct, jakou mají poetiku?
Přijde mi, že jsou realistické. Nejsou takové – všechno je skvělé, všechno jsou růžoví poníci na duze.
Že to nejsou pohádky v pravém slova smyslu.
Pohádky v pravém slova smyslu tvoří docela drsný příběh se špatným koncem.
Jsou morbidnější.
Co jste si vy osobně našli v pohádce o cínovém vojáčkovi?
Líbí se mi, že nakonec skončí spolu, že se on úplně ztratí a neví, kde je, a stejně ho to k ní dovede zpátky.
Že láska si tě najde přímo vedle.
Jaký by byl ideální dárek k Vánocům? Nechtěli byste cínového vojáčka?
Já bych klidně dostala cínového vojáčka, kdyby byl nakreslený na neomezené kreditní kartě.
Ale opravdu.
Co se vám líbí na Svitavách?
Ten barák, ve kterém spíme.
A kde to je?
Nad čajovnou .
Bydlíte v Ottendorferově domě? Tak to máte ten dům určitě celý prozkoumaný. V noci vypadá tajemně. Je tajemný i uvnitř?
Ve skříni jsou taková strašidelná dvířka, z jakých v hororech vždycky něco vyleze.
Tak já vám děkuji za rozhovor a užijte si zbytek Svitav.

...SE ČLENY DĚTSKÉHO SOUBORU ŠTĚKÁČEK, SVČ OPAVA

Jak se vám dneska hrálo? Jak byste srovnali dopolední a odpolední představení?
To první bylo lepší.
Na tom prvním si to lidé víc užívali.
Na tom prvním byla lepší atmosféra.
Dřív jsem míval pocit, že jsou Staré pověsti české hrozná otrava, proč jste si je vybrali?
My jsme dříve měli tábor, který měl jako téma Staré pověsti české, tak jsme přemýšleli, co bychom si zahráli a někdo si na ně vzpomněl.
Na táboře se nám to líbilo, tak jsme si na to vzpomněli, dali jsme to dohromady, něco jsme přidali, něco jsme ubrali.
Já jsem si všiml, že je to trochu modernější, proč jste to tak udělali?
Nám je to bližší, než kdybychom to hráli v nějaké vážnější úpravě.
Aby se to taky líbilo děckám.
My to hrajeme většinou pro děcka v naší generaci, pro školy.
Jak to na tom táboře probíhalo?
My jsme si tam ten text psali sami. Každý den jsme si sedli, vzali jsme si jednu pověst a vymýšleli jsme na to text. Jak jsme to dopsali, zkusili jsme to. Jak jsme nazkoušeli jednu

pověst, začali jsme další a takhle jsme si ten text napsali všichni dohromady.
Dělali jste si ještě nějaký jiný výzkum, že byste třeba vyrazili na Vyšehrad?
Je to trochu daleko.
Trochu z ruky.
Vy jste ze Slezska, jak vnímáte Čechy?
Tady máte hodnější lidi.
Tady je taková lepší atmosféra.
Lidé tu jsou milejší.
Kdo je podle vás nejdůležitější postava ve Starých pověstech českých?
Praotec Čech!
A kdybyste jím byli, kam byste svůj národ dovedli?
K moři.
K jakému? Třeba u Polska je to dost studené.
Trochu níž.
Někam k Itálii.
To bych šel s vámi. Co pro vás bylo při zkoušení STA-PO-ČE nejtěžší?
Já bych řekla, že nejtěžší bylo secvičit tu dívčí válku. Bylo tam hodně bojů, tak aby nebyly všechny stejné.
No a celkově živé obrazy.
S dívčí válkou máme spor v souboru.
Nééé. (Smích)
My se máme všichni rádi.
To znělo hodně přesvědčivě.
My jsme se uklidnili těmi válečky.
To je oblíbená pověst hlavně pro nás holky. Tam se vyřádíme.
Měli jste z tábora ještě jiné pověsti?
Jen těchhle pět.
A proč zrovna těchhle pět?
Protože jsou nejdůležitější
To jsou takové ty nejhlavnější.
A zahraje si tam víc lidí, třeba dívčí válka, takže jsme se mohli zapojit
Jak si jinak užíváte Svitavy.
Obejít všechny obchody.
Stihli jste nějaké jiné představení?
Chodíme na všechno.
Od kdy tady jste?
Od soboty.
Jen dneska jsme nestihli Čokoládu.
Co se vám zatím nejvíc líbilo?
Poslední kouzlo Georgese Méliése.
Nějaká poslední slova?
Je tady příjemně.
Jsme rádi, že jsme se sem dostali.

Ptal se Ondřej Kohout

...LEKTORŮ V INTERNÍ I VEŘEJNÉ DISKUSI O PŘEDSTAVENÍCH 4. BLOKU

ČOKOLÁDA

Divadlo Cára carara, Roztoč, Roztoky, přivezl svoji autorskou inscenaci. Respektive o tom, jestli je to inscenace, performance nebo jiný tvar, jsme diskutovali po dopoledním představení. Tuto teoretickou debatu vyprovokovaly různorodé použité prostředky. Také jsme nenacházeli ústřední téma a snažili se po něm pátrat. Protože formální propojení se dá přečíst, ale o čem má příběh být, jsme nenašli. Pak jsme se ale dozvěděli, že jde o koláž autorských etud, které byly připraveny v souvislosti s výstavou o čokoládě, konající se v muzeu. A tím se leccos vysvětlilo. Koláž je to rozhodně inspirativní a potěšující, dětem byla nabídnuta zajímavá práce, která je evidentně baví a jsou ve věci a kontaktu. Významná je zvuková složka celku (živá hudba – muzikanti po straně před jevištěm). Už samotný začátek, kdy hraje magická hudba a děti, které stojí zády k nám, hlasitě mlaskají, je silný. Využívají divadelní prostředky (voiceband, pohyb lidského stroje...), ale jsou i situace, kdy nelze pracovat plánovaně s temporytmem a jsou pokaždé jiné, především roztavování čokoládového zajíčka fénem nebo moment, kdy se pak dívky mažou čokoládou. Přednáška chlapce u řečnického pultu se sklenkou vody v první části zase nese prvky improvizace. A pokud jde o zmíněné hledání příběhu, tak pro někoho začíná okamžikem, kdy se jediná z dívek pomaže čokoládou a liší se od ostatních. Pro někoho je rámcem stroj na výrobu čokolády, který se objevuje v první části i v závěru. A někdo prostě přestane vedení příběhu hledat a spokojí se se zážitkem z hraní si dětí s čokoládou.

CÍNOVÝ VOJÁČEK

Soubor Stinné stránky, ZUŠ F. L. Gassmanna, Most, se představil s inscenací pohádky Hanse Christiana Andersena v dramatizaci a režii Pavla Skály. Dovedně pracovali s obrazem beze slov. Příběh se odehrává ve dvou rovinách – stínoherně a vpředu, před plátnem stylizovaným pohybem. Pohybová kvalita dětí je nesporná. Hrály zaujatě, s vnitřní koncentrací. Byla využita notoricky známá hudba, což někdo vnímal pozitivně, zatímco někoho od děje odváděla. Stínohře by někde ještě pomohla větší přesnost (například v práci s plošnými loutkami), ale účelně pracovali s rozostřením. Řada obrazů byla vydařených (například podmořská scéna), některé jsme přesně nepřečetli. A také jsme si kladli otázku, jestli se v příběhu může vyznat člověk, který pohádku nezná. Nakonec převážil názor, že v obecné rovině nejspíš ano. A také jsme hovořili o tom, jaké je propojení toho, co se odehrává stínoherně za plátnem s živě hraným plánem před ním. Nejvíc jsme se přiklonili k tomu, že za plátnem se odehrává příběh v reálném světě, zatímco před plátnem vnitřní svět tanečnice a vojáčka a jejich postupné sbližování. Ale ne všechny obrazy a znaky nás v tom dokázaly jednoznačně utvrdit. A ještě se diskutovalo o tom, zda je nutné, aby měl chlapec představující vojáčka zavázanou nohu bílým hadrem, protože cínovému vojáčkovi noha chybí. Je jistě označením vojáčkovy jinakosti a někdo by ji postrádal. Na druhé straně ale ve vnitřním světě, odehrávajícím se před plátnem, vojáčkova odlišnost není podstatná. Přes všechny otázky, které jsme si kladli, jde ale rozhodně o inscenaci kvalitní a využitými prostředky ne zcela běžnou.

STA.PO.ČE (STARÉ POVĚSTI ČESKÉ)

DS Štěkáček, Středisko volného času Opava, si pod vedením Daniela Kollmanna připravil volné zpracování některých Jiráskových pověstí. Začátek byl slibný – hezké metaforické zpracování přelidněnosti Charvatské země sestavou propletených těl na malém kusu látky. Hned na jeho závěru zmíní, kolikrát za něj dostali like, a to můžeme vzít jako informaci, že se chtějí podívat na staré pověsti české svýma mladýma očima za využití současných prostředků. Ještě další obraz bitvy Charvatů se odehraje zajímavě, ale pak už se objevuje problém ve výběru a využití divadelních prostředků, vytrácí se kreativita a čím dál tím víc sledujeme řešení situací jednoduchým prvoplánovým způsobem. I když pár hezkých obrazů se ještě místy najde (například realizace houpacího koně při konstatování, že „muži byli na koni“). Také prostředky vycházející z jejich světa (rapování, termíny, bulvár, využití mobilů...) slouží pak v tomto provedení pouze pro samoúčelné vtípky, zatímco kdyby byly použity pro vyprávění pověstí jejich zrakem prostřednictvím metaforických obrazů, dalo by se aspoň s některými z nich pracovat smysluplně. Vyprávěli celkem sedm pověstí, a i když byly zkrácené (na to nás koneckonců připravil už název inscenace), stalo se představení vzhledem k využití jednoduchých prostředků poněkud monotónní a zdlouhavé. Domníváme se, že by souboru prospělo, kdyby si vybral třeba jen dvě pověsti a s nimi si pořádně pohrál. Vždyť v těch několika vydařených obrazech ukázaly děti svou vybavenost.

CÍSAŘOVY NOVÉ ŠATY

Soubor DěS Městského divadla v Českém Krumlově nastudoval pohádku Hanse Christiana Andersena v dramatizaci Milady Mašatové, kterou režisérka Jana Procházková pro potřeby souboru upravila. Kladli jsme si řadu otázek, protože jsme viděli některé nakousnuté motivy, které ale nebyly dokončeny a nespojily se pro nás v ústřední téma, a tak nebylo zcela jasné, o čem nám chtějí hrát. Především není jasné, koho představují dvě dívky v zeleném, které vodí krále. Jinak samotný nápad, že král je představován kulatým pojízdným věšákem s korunou, je hezký. Jsou ty dívky jenom vodičky loutky krále? Ale to by pak nemohly reagovat svými obličeji a samostatnými výstupy. Jsou tedy královými rádci? A jaký vztah k němu tedy mají? A radí mu dobře, nebo ne? Nebo jím manipulují? A podvodníci nejsou exponováni jako lidé, kteří si uvědomují situaci v království, a proto jí chtějí využít. Naznačen je jejich záměr získat podvodem peníze, a je pak nelogické, že jsou rozhozeny peníze imaginární, zatímco karty, které spolu podvodníci hrají, jsou reálné, stejně jako některé další nepodstatné detaily. A už vůbec není udělaná jejich motivace dokázat lidskou hloupost. A kdo je ta dívka, která v závěru jediná od nahého krále neodchází a odvádí ho? Řada nápadů je hezká, ale už se dále nerozvine a nepropojí a některé situace působí poněkud rozvláčně (několikeré převlékání šatů krále, trhovci, konstatování o hloupých sousedech...). Větší rytmizace (mohla by pomoci i hudba) a již zmíněná tematizace by celku určitě prospěla. Ale rozhodně jde o pohádkou vyprávěnou s pokorou, byť s jistými rezervami.

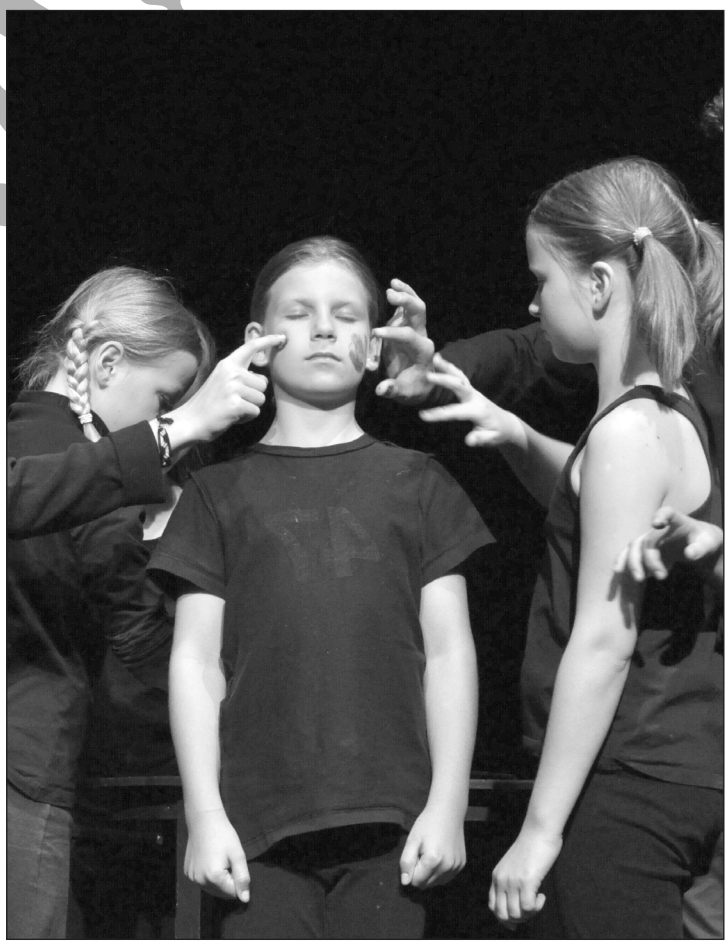
Alena Exnarová

VČERA JSME VIDĚLI...

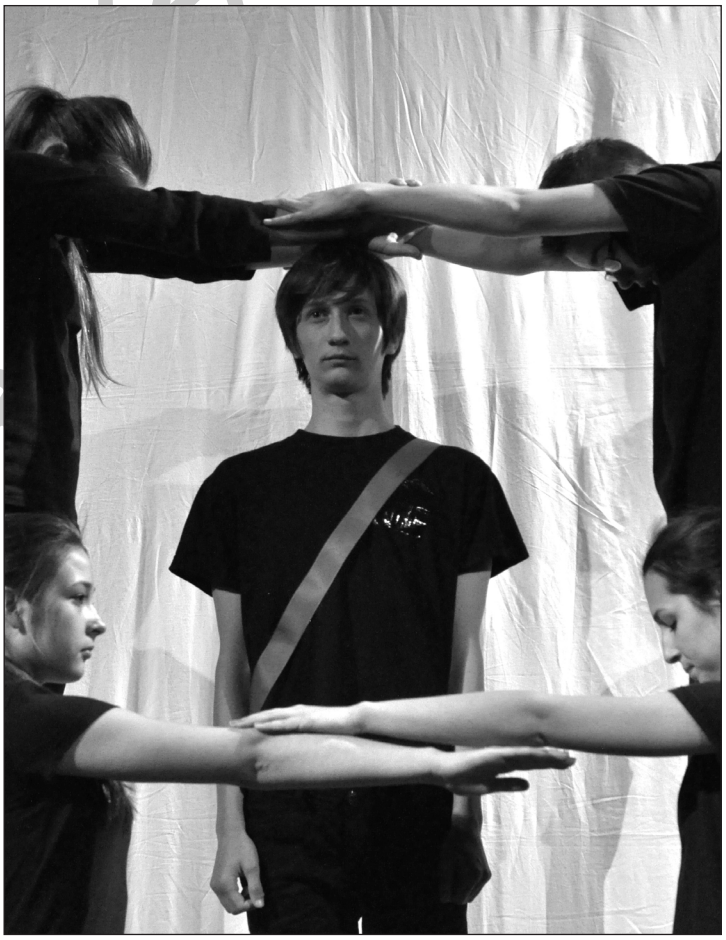
CÍSAŘOVY NOVÉ ŠATY, DĚS, MĚSTSKÉ DIVADLO ČESKÝ KRUMLOV

ČOKOLÁDA, DIVADLO CÁRA CARARA, ROZTOKY

CÍNOVÝ VOJÁČEK, STINNÉ STRÁNKY, ZUŠ F. L. GASSMANNA, MOST

STA.PO.ČE (STARÉ POVĚSTI ČESKÉ),DS ŠTĚKÁČEK, SVČ OPAVA

ZEPTALI JSME SE...

...NA DIVÁCKÉ DOJMY Z PŘEDSTAVENÍ 4. BLOKU

CO SE VÁM LÍBILO V PŘEDSTAVENÍ CÍSAŘOVY NOVÉ ŠATY?

Franz, 13 let

Mně se líbilo, jak vyřešili toho císaře, aby to nikdo nemusel hrát a neztrapnil se. Takto to měli hezky vyřešené tím věšákem.

Adam, 14 let

Jak dokázali hrát s prostorem, s těmi paravány. Že je mohli jen jednoduše otočit a nemuseli tam dlouze přestavovat místnost. Prostě to takhle bylo hned jasné.

Filip, 14 let

Mně se líbilo, jak hráli s císařem. Že císař byl věšák a že si hráli s těma šatama a zástěnama.

Alžběta, 14 let

Já nejsem moc na inscenace pohádek, ale mně tady trochu chybělo to závěrečné poučení, které je tam na konci. Tak mi to přišlo takové neuzavřené, že se tam někdo ztrapnil a tím to skončilo. Ale to je jediné, co bych jim vytkla. Jinak ten císař se mi hodně líbil.

Jakub, 9 let

Jak tam měli předtím plášť, než ukázali nahatého císaře.

Simona, 9 let

Mně se líbilo, že neměli živého člověka, ale věšák, protože mě by to vůbec nenapadlo. A tenhle nápad jsem nikdy neviděla.

Matěj, 10 let

Mluvili dvojhlasně, to museli určitě dlouho trénovat, protože dvojhlasně nemůže mluvit každý. Bylo to prostě originální.

Marcela, 13 let

Dobře pracovali s tou zástěnou.

Kristýna, 13 let

Jak pracovali s věšákem, hezky to zahráli.

Julie, 14 let

Mně se líbili ti jeho pomocníci.

CO SE VÁM LÍBILO V PŘEDSTAVENÍ ČOKOLÁDA?

Adéla, 12 let

Nejlepší bylo, jak si na sebe patlali tu čokoládu.

Veronika, 11 let

Mně se líbilo, jak fénem rozehřívali čokoládu, to bylo fakt nejlepší.

Jakub, 14 let

Sice to nemělo vlastně žádný příběh, ale ani mi to tolik nevadilo, protože mě to i tak bavilo.

Marie, 14 let

Ty malý děti byly hrozně roztomilý a bylo vidět, že je to baví. Mně by taky bavilo jíst čokoládu.

Jan, 10 let

Že jim tam i do toho hráli ti kluci na kytaru.

CO SE VÁM LÍBILO V PŘEDSTAVENÍ CÍNOVÝ VOJÁČEK?

Jáchym, 12 let

Já jsem četl jako malý tuhle knížku a moc se mi líbila a tohle bylo opravdu podle té předlohy. Byla tam hezká hudba a bylo to opravdu moc dojemný. Když jsem to viděl poprvé, tak jsem dokonce i brečel.

Aleš, 11 let

Mně přišlo, že tam byl výborný výběr písniček, protože byly takový romantický a to se k tomu hodně hodilo. Prostě nádhera. Sice krátký, ale krásný. Tady se ukazuje, že v jednoduchosti je krása.

Matyáš, 12 let

Mně se na tom nejvíce líbily ty živý obrazy - stůl, okno. To bylo fakt fantastický.

Kateřina, 13 let

Mně se líbilo, že to bylo stínový a že se tam nemluvilo, že to nebylo jako každý divadlo.

Tereza, 12 let

Mně se nejvíc líbilo, jak tam na závěr udělaly holky srdíčko.

Josef, 11 let

V tomhle představení se mi líbilo plátno a to, jak měl vojáček zavázanou tu nohu, protože to fakt vypadlo, že ji nemá.

Veronika, 11 let

Že i v takové staré pohádce se dá udělat spousta věcí a spousta úprav, které jen tak člověka nenapadnou.

CO SE VÁM LÍBILO V PŘEDSTAVENÍ STA. PO.ČE?

Eliška, 10 let

Mně se líbilo, že to bylo jako moderní. Že tam měli telefon a tak.

Petr, 10 let

Jak tam honil toho býka nebo co to bylo.

Míša, 12 let

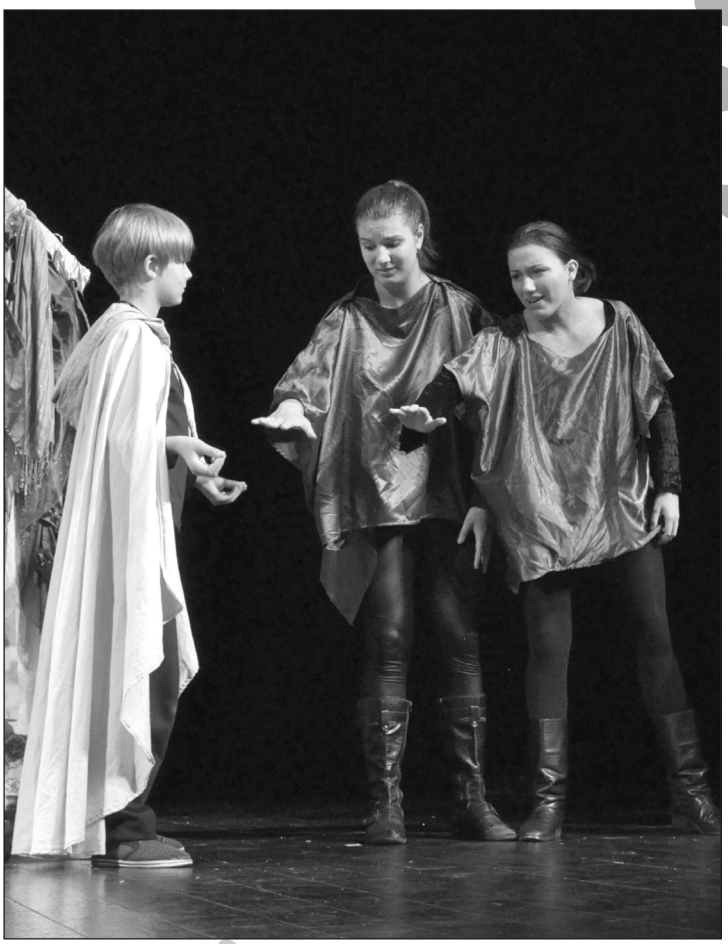
Že to bylo zábavný.

Michal, 12 let

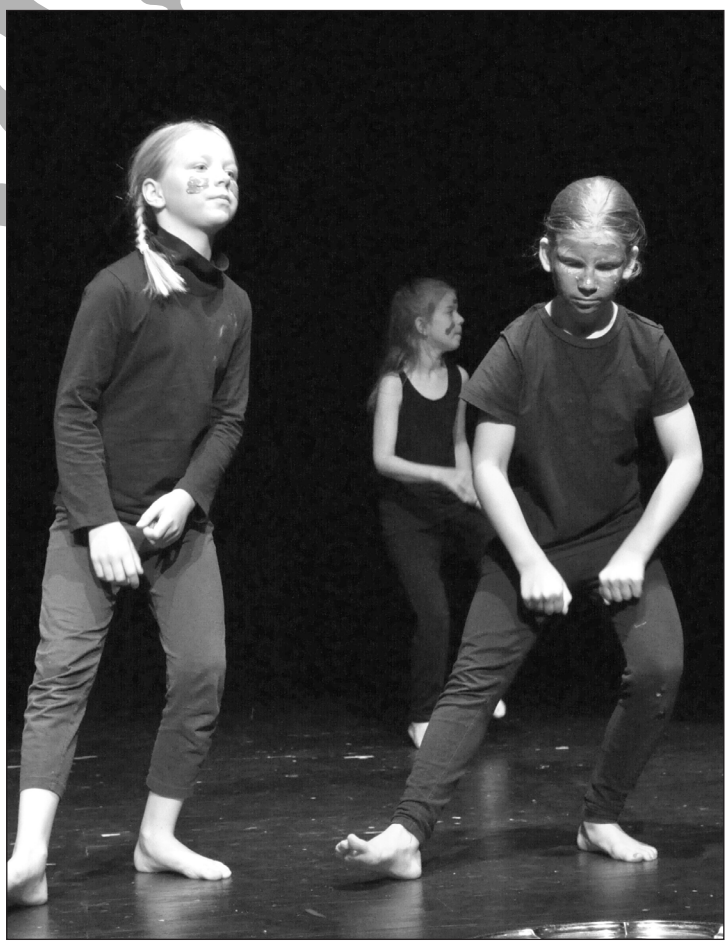
Že si tam dělali legraci a že jsem některý ty věci znal ze školy.

VČERA JSME VIDĚLI...

CÍSAŘOVY NOVÉ ŠATY, DĚS, MĚSTSKÉ DIVADLO ČESKÝ KRUMLOV

ČOKOLÁDA, DIVADLO CÁRA CARARA, ROZTOKY

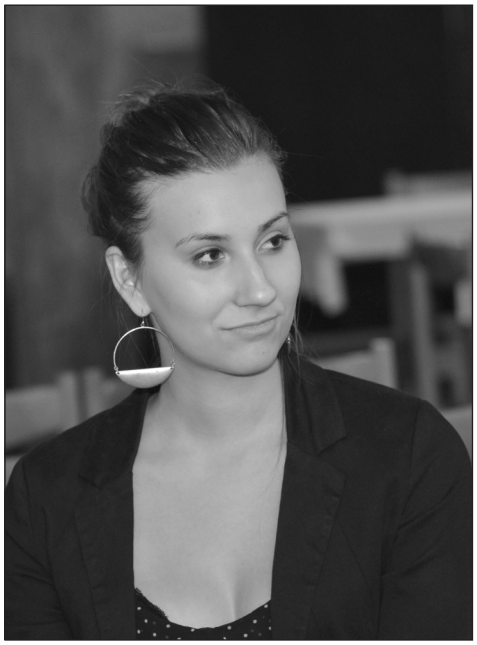
CÍNOVÝ VOJÁČEK, STINNÉ STRÁNKY, ZUŠ F. L. GASSMANNA, MOST

STA.PO.ČE (STARÉ POVĚSTI ČESKÉ),DS ŠTĚKÁČEK, SVČ OPAVA

VČERA JSME VIDĚLI...

ZAPSALI JSME...

...Z DISKUSE O PŘEDSTAVENÍCH 4. BLOKU SE STUDENTY STŘEDNÍCH PEDAGOGICKÝCH ŠKOL

Sice jsme se sešli v malém počtu, ale postupně se kroužek kolem Vlasty Gregorové, Hany Cisovské a Aleše Bergmana rozrostl. Na programu byla čtyři představení.

ČOKOLÁDA

Mezi prvními dojmy převažovaly především klady: Konečně jsem viděla spontánnost, i když téma (jak se dělá čokoláda?) bylo občas složité. Témat bylo více a nebyla ukončená (kupříkladu segregace). Líbila se mi hudba, udávala rytmus dětem, zabarvovala situace. Některé odrazovalo „patlání“ čokolády po obličeji. Objevilo se něco netradičního, kupříkladu fén.

Základním problémem se ukázalo být téma. Lektorský sbor si položil dvě otázky, zda v představení jde o téma nebo o formu a nabízí-li nám vůbec představení klíč k zodpovězení této otázky. Pro každého vedoucího souboru je podstatné uvědomit si, že by představení mělo navést k tomu, jak ho vnímat, aby nevznikaly momenty nejistoty, při kterých se ptám, zda je opravdu moje chyba, že představení nerozumím.

Během diskuse se objevily návrhy, že úvodní „přednáška“, v níž se pokládají otázky, by mohla sloužit jako rámec, ale jako samostatné téma celého představení sloužit nemůže. Můžeme se snažit hledat odpovědi v jednotlivých scénkách, ale i tak stále tápeme.

Závěr diskuse směřoval více k určení možného tématu. Čokoláda se ukázala být spíše námětem než tématem. Vhodnou alternativou by tak bylo složení čokolády, svět točící se kolem čokolády, závislost na čokoládě apod.

CÍNOVÝ VOJÁČEK

Představení bylo silné kvůli tématu a zpracování (stínohra označující obecné dění a reálné prostředí zobrazující život vojáčka). Nepřítomnost slov některým vadila, ale většina si ji naopak užívala. Zazněl dokonce názor, že byl představením zasažen tak silně, že nepotřebovala hledat chyby.

I u tohoto představení se našly nedostatky způsobené pohybovou formou představení: Jak se dostal vojáček do vody? Nebylo poznat, že maminka kuchá rybu. Co přerušilo první setkání? Oheň? V předloze je to čertík v krabičce. Jak se figurky dostaly do krbu? Samy od sebe? Tyto problémy ukazují na nedostatek indicií.

Přesto bylo představení Cínový vojáček pro účastníky diskuse silným divadelním zážitkem.

STA-PO-ČE

Kde byla dobrá místa? Zajímavě působily pohybové scény (např. mechanický stroj ve dvojicích), které však nebyly dotažené, herci nešli s rolí, nebyli přítomni v momentech (nudili se, smáli se v nevhodných chvílích). Oceněna byla především úvodní scéna.

Představení se zdálo parodované kvůli přízvuku (ne jen u Bivoje). Některé vtipy byly trapné, až příliš podbízivé, což nerezonuje s historickou látkou.

Problémem se ukázalo být i vytrácení se humoru, který na začátku funguje, ale postupem času je humor až nucený, nejspíš kvůli nedostatečné selekci vtipů. Možná kdyby bylo představení kratší a rozfázované na menší celky...

CÍSAŘOVY NOVÉ ŠATY

Účastníce diskuse se shodly, že je „dostal“ císař vyobrazený jako věšák, s nímž se dalo hezky pracovat, ale ve výsledku je nic na představení nepřekvapilo. Kritiku diskutéři směřovali na kostýmování, které bylo až moc pestrobarevné.

Následně lektorský sbor položil otázku, zda jsme měli dostatek informací, abychom rozuměli ději bez knižní předlohy. Co se odehrálo v poslední scéně? Dívka si odvádí nahého císaře, což působí lascivně... Někdo dokonce očekával, že si herečka vezme obouvací lžíci a obuje si s ní boty. Holčička mohla aspoň císaře obléknout, aby scéna nepůsobila dvojznačně.

Zapsal Ondřej Kohout

ZAPSALI JSME...

.....NĚCO Z DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU SE ČLENY SOUBORŮ

První probíranou inscenací byl **Cínový vojáček**. Klady byly spatřeny v hudbě, stínech, ohni, srdci... a vůbec ve zpracování: „Bylo to citlivé," řekla jedna z diváček. Ne každý však vnímal stejným způsobem děj. Občas někdo nepochopil, jak doopravdy vojáček spadl do ohně. Někdo to pojmenoval jako sílu větru. Ale pro mnohé z diváků (možná ty, kteří znají předlohu) šlo o shození větrem až v případě vojáčkova přesunu na okno. Poté se dostal na loď a zřejmě „byl příšerou zatažen do jeskyně" nebo „sežrala ho ryba" nebo „loď se dostala ke břehu a on pocítil něco nebezpečného, nevím ale co". Dále se rozvíjely úvahy o tom, že „příšera(y) ho zatáhla(y) do jeskyně, kde ho našla matka, vzala ho a očistila". Jiní namítali, že ho spolkla ryba, kterou pak matka „kuchla". Objevil se názor, že šlo o „štědrovečerního kapra." Konec byl vnímán tak, že „se zabili z lásky, aby spolu byli na věky", ale také že „baletka nechtěla, aby vojáček zase někam zdrhl, a tak ho objala a skočila s ním do ohně". Spor se chvíli vedl o zpěvu v hudbě. Pro mnohé se zpěv k němohře nehodil: „Bylo to rušivé." Jiní to přijali, protože „jinak by bylo ticho". Kdo viděl dopolední představení, přišla mu hudba také příliš nahlas. Přeměny (mezi znělkami) v ději, byly vnímány pozitivně, ale zazněl i názor: „Oni hrajou a hrajou, pak zatmění, rozbřesk a zase hrajou, to mi přišlo rušivé." Někdo ocenil „elegantní odkutálení se" a vojáček prý mohl chodit proto, „že je to hračka" a „bylo by blbé, kdyby byl s berlí".

Císařovy nové šaty se líbily sehraností ceremoniálu, kartami, nápadem s věšákem i ližičkou na věšáku, kterou však někteří nepochopili (nebo alespoň ne hned). Někomu se líbil král, sborově však soubor odpovídal: „To byl císař!" Spor se vedl o fungování diváků při představení. Prý herce nikdo nepodpořil: „Lidi se tvářili hrozně a byli bez reakce." Což vnímal i divák mimo soubor: „Nepomohli jsme jim." Jiní namítali, že „energie herců byla pořád stejná" a nic negradovalo a opakování vět bylo spíš záporem než onou očekávanou gradací. Našli se diváci, kterým vadilo „vykukování herců a jejich vybavování se", soubor však nikdy nehrál na tak velkém jevišti. Někdo nechápal, kdy se jde o císaře a kdy o rádce, zjistilo se, že zřejmě nejvíce „mátla barva kostýmů", kdy rádci vypadali jako součást císaře. Nápad s věšákem prý vymyslel člen souboru Adam, který vyřešil dilema, aby se nemusel nikdo svlékat.

Inscenace **Čokoláda** zaujala pravou čokoládou na scéně, fénováním králíčka (pro někoho bylo sice zdlouhavé, ale většinou se líbilo), projevem u pultu (otázky Toma Skopala), hudbou, lidským strojem či tématem rasismu. Délka fénování byla způsobena tím, že to muselo „pořádně roztéct". Bubnování odkazovalo na jakýsi domorodý tanec. Soubor však vysvětlil, že „v tom žádný smysl není" a vše vzniklo proto, že „my měli v kroužku fén..., rozpustili jsme si čokoládového králíka..., všichni to začali jíst... a už to bylo". Diváci povětšinou neřešili, o čem to bylo, a také se tvrdilo, že „nezáleží o čem, ale byl to vizuální zážitek, stačilo, že to vidím". Divačka: „Snažila jsem se něco najít, ale nic jsem nenašla." Námětem všeho byla mimo jiné výstava v Roztokách o čokoládě.

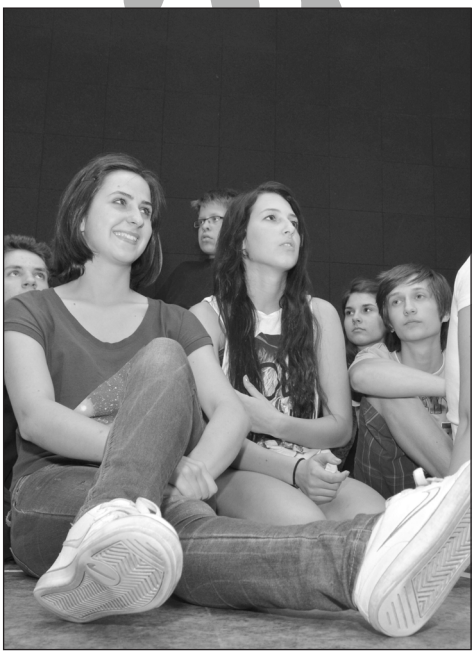

A dostáváme se k poslednímu probíranému představení, **STA.PO.ČE (Staré pověsti české)**. Hudba, kanec, živelnost, bitky, pro někoho i „super Libuše a Bivoj" byly pojmenovány jako pozitiva. Našlo se však mnoho otazníků. A mnozí přitakávali, že začátek byl dobrý, prostředek a konec horší. Dobré prý také byly živé obrazy. Zazněl názor: „některé vtipy s facebookem a ‚selfí' byly nucené a nesmála jsem se", nebo dokonce, že „ty vtipy, co nebyly záměrem, byly dobrý, a ty další byly trapný". Nejlépe z diskuse vyšli praotec a Bivoj. Málokdo však chápal „podpis", který někdo žádal od Kroka, a ne od Libuše. Soubor vysvětlil, že základ inscenace vznikl před čtyřmi roky na táboře, potom delší čas nic, a nyní to oživili. Přičemž nyní byl nový konec: „Dřív to končilo natahováním na kole." Podle souboru šlo také o „kamarádkovský humor", který mu už dříve poroty vyčítaly. Otazníkem byly pro někoho i „divné kulisy", načež soubor odpovídal, že chtěl „něco jednoduchého, co se našlo". Diváci však strohou scénografii označili za klad.

Zapsal Martin Domkář

VČERA JSME VIDĚLI...

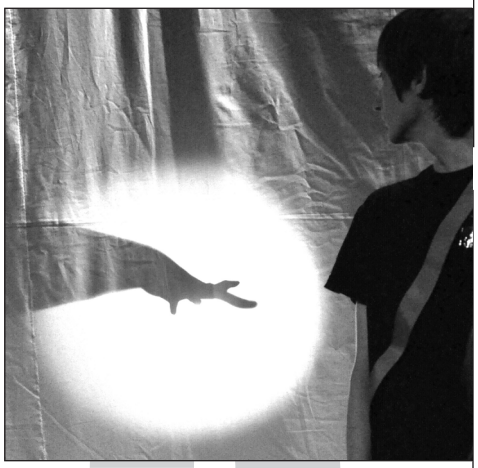

VČERA JSME VIDĚLI...

ZAPSALI JSME...

...NĚCO MÁLO Z DISKUSE O PŘEDSTAVENÍCH 4. BLOKU

Dnes poprvé se vám pokusíme zprostředkovat krátké nahlédnutí do diskusního setkání dospělých účastníků Dětské scény s lektorským sborem. Vedoucí souborů, které daný den hrály, mají na diskusi vstup povolen tzv. na vlastní nebezpečí, jak na začátku připomenul Jakub Hulák. A to proto, že se mohou lektoři i veřejnost vyjadřovat ke zhlédnutým představením bez ohledu na přítomnost tvůrců. I přesto se na úterní diskusi dostavili dva vedoucí souborů. V této zprávě z besedy vám přinášíme pouze útržkovité hlasy, které zazněly. Kdybychom vám totiž měli předestřít detailní obraz průběhu besedování, nestačily by nám na to tři strany našeho deníku. Berte proto následující zápis jako výsek toho, co bylo řečeno, a hlavně jde o subjektivně redigovanou verzi zapisovatelkou.

ČOKOLÁDA

Zajímavý tvar. Jak jej vnímat? Byla to inscenace, etudy a čísla, montáž, koláž, performance? - Z poznámek a postřehů, které zazněly: Inscenace s prvky performance; byla to inscenace; byly to střípky autorských pohledů; až divadlo poezie; voiceband; odcházela jsem s prožitkem; dalo mi to něco, co se nedá uchopit; zajímavý tvar; motivací k práci byl námět – čokoláda; určité situace vytvářely významový celek; téma těžko uchopitelné; ve stroji na čokoládu, holky jsou tím strojem a kluci jím nejsou, je tam tedy nějaké vnitřní téma?; děti byly spontánní, soustředěné a svébytně každé z nich na jevišti existovalo; králík se rozpouští pokaždé jinak a ty děti to baví sledovat, proto to zaujetí a soustředění; autorské herectví; zvuková složka byla velmi významná; spoluúčast dětí-muzikantů-diváků.

CÍNOVÝ VOJÁČEK

Spojení živých herců se stínovým divadlem; bylo to překvapení, že je tady stínové divadlo; stínohra se málo objevuje; představení hovořilo prostředky výtvarnými; u stínohry je potřeba přesnost; příběh se odehrával ve dvou plánech - stínovém a živém; byl to silnější emotivní zážitek; v živém plánu je to jejich vnitřní svět; zdvojovaly se mi situace v živém plánu i ve stínu; četla jsem příběh; bylo to dynamické; kdybych ten příběh neznal, tak bych se neorientoval; začátek byl jasný, ale nevěděla jsem, co se s vojáčkem stalo, když vypadl z okna, a pak jsem se zase chytla; děti na sebe reagovaly; soustředěnost dětí; obecnost příběhu; lyrický zážitek; přínos směrem k publiku, více emocí stínohrou předali; srdce nakonec mě dojalo; hudba mě rušila; nesmíme zapomenout na kvalitu pohybu.

STA.PO.ČE (STARÉ POVĚSTI ČESKÉ)

Mně se to moc nelíbilo; vtipy trapné; vedoucí má tři soubory; pro mne to bylo přes čáru; nepobral jsem ten humor; téma muži-ženy mladé interprety jistě zajímá, tam jsem cítila živost; to předtím nebylo tolik živé; první obraz byl divadelní – látka - málo místa – mnoho lidí a pak smajl, to nastolí vizitku, jak na to půjdou, ale následně kreativita a práce s daným tvarem upadá, vše je dále tzv. na první dobrou; nenastal výběr prostředků pro divadelní vyprávění; nepřevyprávějí nám pověsti svým zrakem mladých lidí a nenabídnou divákovi jejich pohled na tu látku; jdou cestou kabaretiérského žertování; vulgarizuje se ten námět; oni chtějí zkrátka legraci a srandu.

CÍSAŘOVY NOVÉ ŠATY

Císař ztvárněn metaforicky jako loutka vytvořená z věšáku; nápad s věšákem je hezký, ale nakonec je otázka, kdo koho odsoudí, on vlastně neexistuje jako postava, je manipulován- voděn dvěma rádci?; není tam pyšný marnivec, není komu se vysmát; nebylo tam pracováno se statusem císaře; holý věšák není nahatost člověka, se kterou se pracuje; formální věci příběh zahltily, např. scénická výprava, zmnožení postav-sluhů; temporytmus představení byl zpomalený; nepracuje se s temporytmem převlékání; situace významově splývají (např. když se jdou postupně podívat na novou látku); sdělují pouze informace; soubor asi vnitřně neví, o čem to hraje, kdyby to věděl, tak by se jim nestalo třeba to, že se herec zapomene, že má někde na jevišti být; pro lepší rytmizaci by představení i účinkujícím pomohla hudba; nutno říci, že přistoupili k té pohádce s pokorou.

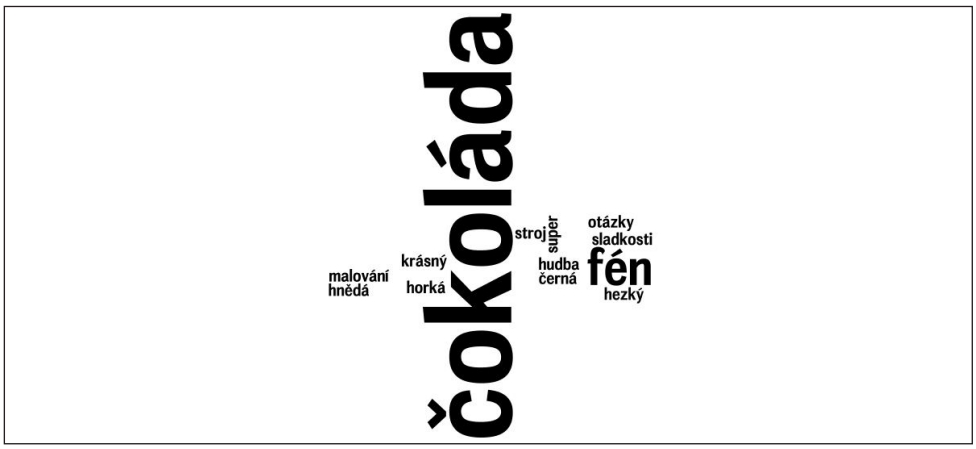
Zapsala Hana Volkmerová

ASOCIACE...

...NA PŘEDSTAVENÍ TŘETÍHO BLOKU

Zajímaly nás vaše okamžité pocity, myšlenky, zážitky a dojmy záhy po představení. Náš „wordcloud" (slovní mrak) ukazuje, jaká slova a jak často byla zmiňována. Čím vizuálně větší slovo, tím častěji bylo oslovenými diváky vysloveno. Dnes k vám připlouvají slovní mraky na představení Císařovy nové šaty, Čokoláda, Cínový vojáček a STA.PO.ČE (Staré pověsti české).

OMLUVENKA...

A do naší již stálé rubriky Omluvenka i dnes přibude nová omluvenka. Omlouváme se Aleši Sutnarovi, redaktorovi-dopisovateli, který pro vás připravil v předešlém čísle křížovku. V křížovce redakce nezáměrně ukryla dvě tajenky. Jednu svislou s ohraničenými písmeny a druhou v podobě chybějícího řádku pro doplnění slova č. 8. Jen velmi pozorný a přemýšlivý luštitel byl proto schopen tajenku vyluštit. Tajenka zní: Dětské-divadlo! Vám, kteří jste si s tímto oříškem poradili, gratulujeme!

SEŠLO SE 1...

Dnes, 17. 6., se náš vedoucí František Kaska rozhodl, že pojedeme místo dílny do Litomyšle. Ráno po snídani jsme se sbalili a vyrazili autobusem. Cesta začala „skvěle". Do autobusu jsme se málem nedostali, jak byl narvaný. Nakonec jsme tam stáli namačkaní jako sardinky. Jak si povídám s naším vedoucím, tak slyším zepředu hlas: „Julča omdlela!" Nejdřív jsem myslel, že si někdo od nás zase dělá legraci, ale byla to pravda. Naštěstí jsme už vystupovali, takže jsme jí pomalu odvedli na lavičku a přikryli jí mikinami. Až se trochu vzpamatovala, dali jsme jí napít. Nakonec se vedoucí souboru rozhodl zajít do blízké nemocnice. Po chvilce přijelo auto, které si Julču a našeho vedoucího odvezlo do nemocnice. Tím tedy bylo rozhodnuto: nebude prohlídka zámku. Nám to moc nevadilo, neboť nám šlo hlavně o její zdraví, a navíc už jsme tam někteří byli předminulý rok. Určili jsme si čas a místo srazu a vydali jsme se na náměstí, které jsme si prošli. Já jsem si s klukama koupil pizzu a jen tak jsme se bavili, poslouchali hudbu a relaxovali. Když jsme po hodině přišli na smluvený sraz, všichni jsme si oddechli, neboť tam stála Julča a smála se. Byla to úleva, že tu může zůstat a že si ve středu zahraje představení.

Promiňte, že už musím končit, ale autobus právě nastartoval a náš soubor míří zpět do Svitav!

Aleš Sutnar

SEŠLO SE 2...

Po včerejší rozpravě na diskusním klubu jsem „konečně pochopil", jak je to s loutkou a jejím fungováním. Vnučce budu hrát Červenou karkulku a Karkulku vytvořím z vařečky, na kterou přidělám čepeček z papíru a z kousku červeného ubrousku vytvořím šatičky. Po vítězství nad vlkem půjde Karkulka spát, sundám jí červený ubrousek, ponechám čepeček, protože do postýlky přece nepůjde jako špindíra v šatečkách, už z ní nebude Karkulka, ale jen vařečka. To ale vnučka nepochopí, tak jako já jsem nepochopil, proč Císaře v inscenaci Císařovy nové šaty po celou dobu trvání představení představuje oblečený věšák, který po sundání šatů přestává být loutkou císaře a je zase jen věšákem.

Jiří Pokorný

KOMIKS - GLOSA DNE

...JE ČAS

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY NA INTERNETU

www.drama.cz/ds

NEPŘEHLÉDNĚTE...

Další publikaci EVY MACHKOVÉ jsou Projekty dramatické výchovy pro starší školní věk. Obsahuje výběr z dramatickovýchovných projektů určených dětem od 11 do 15 let.

Projekty vycházejí z praxe posluchačů, v některých případech absolventů katedry výchovné dramatiky DAMU, Praha. Vznikly jako samostatné absolventské projekty nebo jako skupinové projekty v rámci výuky didaktiky oboru i v praxi.

Látky byly čerpány z historie, literatury, včetně pověstí a mýtů, a z dějin dramatu. Projekty obsahují metodické poznámky a další komentáře didaktického a dramaturgického charakteru. Knihu lze objednat na stránkách nakladatelství Portál:

http://obchod.portal.cz/produkt/projekty-dramaticke-vychovy-pro-starsi-skolni-vek.

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY 2014

STŘEDA 18. června

8.30–12.00	dílny pro děti ze souborů	MMG
8.30–12.30	semináře pro dospělé účastníky A, B, C, S	Fka
14.00–16.00	**5. blok přehlídky** – vystoupení pro účastníky Dětské scény	
	Kluk v sukních	
	Zatímbezejména, Gymnázium a ZŠ Fr. Křižíka, Plzeň	Fka
	JÓÓÓ, ty matky	
	Na poslední chvíli, ZUŠ Ostrov	Fka
	Trpaslík byl lesa král	
	Taneční studio Light při ZUŠ Na Popelce, Praha 5	Fka
16.30–17.15	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících v 5. bloku	Fka-uč. 3
16.30–18.00	dětský diskusní klub	Fka
17.30–18.45	diskuse o představeních 5. bloku	Fka, sto.
20.00	ukázky z práce seminářů	Fka

OZNAČENÍ PROSTOR

Fka	Fabrika Svitavy
kino	Kino Vesmír
Trám	Divadlo Trám
OttD	Ottendorferův dům
SZŠ	Střední zdravotnická škola
MMG	budova Městského muzea a galerie ve Svitavách
stodola	farní stodola svitavské římskokatolické farnosti

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY - ČÍSLO 5

Redakce: Hana Volkmerová (editorka), Andrea Pavlíčková, Jan Mrázek, Ondřej Kohout, Alena Exnarová, Pavel Kocych (grafika a sazba), Ivo Mičkal (foto), Jazz Jameson čtyřnožec. Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. patře Fabriky Svitavy. Neprošlo jazykovou korekturou. Uzávěrka čísla 5 - 18. června 2014 v 00:43. Náklad 160 ks.